

VÆRKTØJSKASSE VORBASSE

Værktøjskatalog til
Helhedsplan for udvikling i Vorbasse

Maj 2009

VÆRKTØJSKATALOGET

I Værktøjskataloget præsenterer vi en samling af de værktøjer, som vi har anvendt undervejs i arbejdet med Helhedsplanen for Vorbasse.

Ideen med kataloget er at:

- Lokalrådet får beskrevet nogle af de arbejdsprocesser, som man har været igennem, så det bliver muligt at genanvende værktøjer enten i eget regi eller med bistand fra Billund Kommune eller andre.
- andre lokalråd i Billund Kommune kan blive inspireret til at benytte værktøjerne

Mange af værktøjerne er lige til at gå til – og kan anvendes af Lokalrådet selv og af andre lokale arbejdsgrupper i det videre arbejde med planens forslag. Andre værktøjer kræver bistand til f.eks. analyse og opsamling.

Kataloget giver et indtryk af hvilke værktøjer, man kan bruge i forskellige faser.

Vi har opdelt kataloget efter de faser, vi har gennemgået, og beskrevet **hvorfor** og **hvordan** de enkelte værktøjer er anvendt.

Værktøjskataloget er udarbejdet af:

Vorbasse Lokalråd i samarbejde med Billund Kommune

med bistand fra Kuben Management A/S

Kontaktpersoner:
Frits Simmelsgaard Kristensen, Vorbasse Lokalråd

Tove Bajsgaard, Kommunaldirektør Billund Kommune

Anders Fihl, Udviklingskonsulent Billund Kommune

Maj 2009

VÆRKTØJER

FASE 1. UNDERSØGELSE

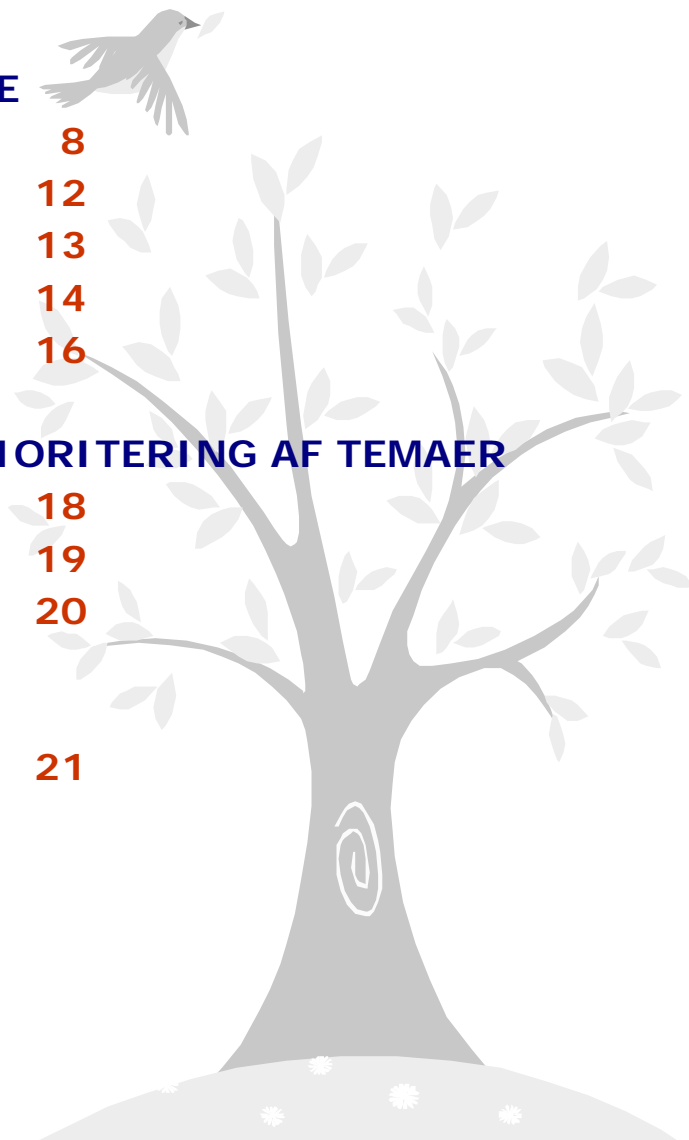
Borgerinterview	8
Fokusgrupper	12
SUMO	13
Ungekontakt	14
Opsamling	16

FASE 2. DIALOG OG PRIORITERING AF TEMAER

Borgerworkshop	18
Fremtidsdrømme	19
Ressourcer i spil	20

FASE 2. HANDLING

Handlingsplaner	21
-----------------	----

Helhedsplanen blev gennemført i 3 faser:

Fase 1: Undersøgelse

Fase 2: Dialog og prioritering af temaer

Fase 3: Handling

I undersøgelsesfasen skaffede vi os viden om, hvordan borgere i Vorbasse så på styrker og udviklingsmuligheder. Vi lavede en første kortlægning af Vorbasses historie og startede med en byvandring sammen med Vorbasses museumsinspektør. Vi opsøgte dernæst Vorbasses borgere. Lokalrådet udførte en række borgerinterviews, og Kuben Management udførte to fokusgruppeinterviews. Et bredt udsnit af borgere i Vorbasse er blevet interviewet. Til sammen fik vi et første billede af Vorbasses mange ressourcer og Vorbasses særlige identitet.

Billund Kommunes kulturkonsulent udførte i samme periode en ide-cirkel med 7., 8., og 9. klasserne i Vorbasse Skole. 40 unge meldte sig ind i en facebook-gruppe, som kørte i en uge. Det gav et godt indblik i ungegruppens opfattelse af styrker og udfordringer i Vorbasse.

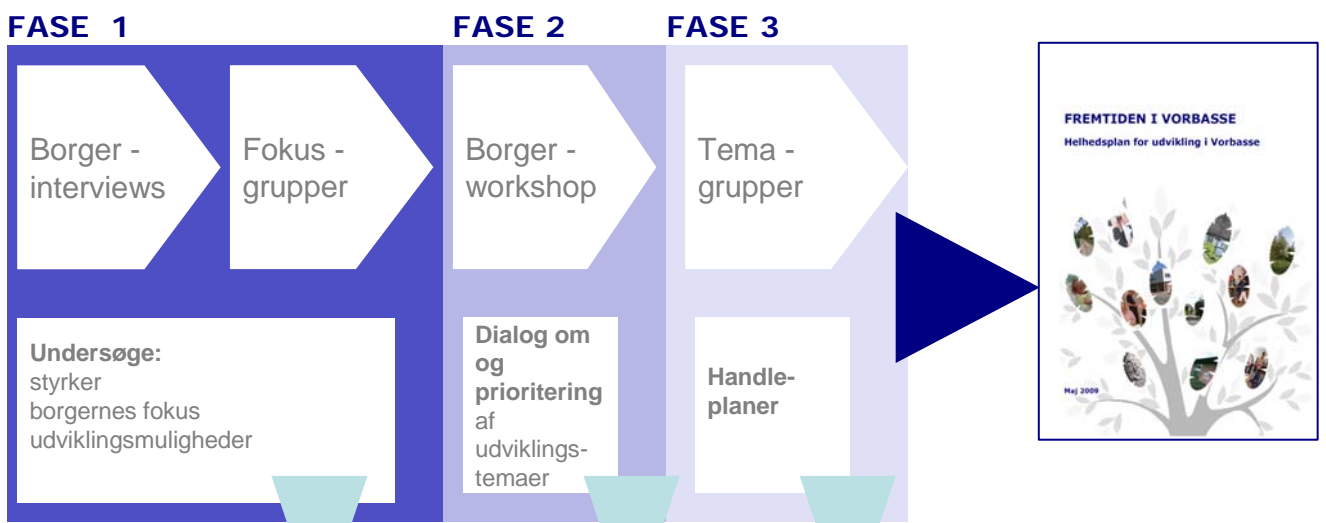
Den 25. april 2009 gennemførte vi en Borgerworkshop, som havde til hensigt at diskutere og prioritere udviklingsindsatser, som vi vil arbejde med i de kommende år.

Den 18. maj 2009 var Lokalrådet vært for et Tema-møde, hvor der blev lavet konkrete forslag til handlingsplaner til de indsatser, vi allerførst ønsker at tage fat i: Indsatserne **Bosætning** og **Foreningssamarbejde** blev valgt.

Overfor viser figuren, hvilke værktøjer vi har anvendt i de 3 faser. Værktøjskataloget præsenterer herefter værktøjerne i den viste rækkefølge.

INDLEDNING

Helhedsplanen bliver til:

Værktøjer, som blev anvendt i de 3 faser:

HVORDAN KAN VI ARBEJDE MED HELHEDSPLEANEN

FORBEREDELSE

ARBEJDET MED HELHEDSPLEANEN - HVORDAN

Hvordan Lokalrådet kunne arbejde med helhedsplanen blev aftalt med Billund Kommune. Helhedsplanen skulle sætte rammerne for udvikling i Vorbasse, og Helhedsplanen skulle derfor også fungere som en udviklingsplan, der kunne tage hånd om fysiske, sociale og kulturelle udfordringer – og pege på perspektiverne for fremtiden.

Helhedsplanen skulle indeholde en strategi for en langsigtet udvikling af Vorbasse og samtidig konkret pege på en række handlinger, som man kunne gå i gang med umiddelbart. Man skulle så at sige kunne gå i gang i det små med forskellige aktiviteter, uden at det ville komme til at gå ud over helheden og de mål, man ønskede at sætte for fremtiden.

Arbejdet med planen skulle ske med en høj grad af borgerinddragelse. Der skulle igangsættes et tæt samarbejde mellem borgerne i Vorbasse, erhverv, kulturliv og kommunens medarbejdere gennem hele processen.

Målet var at skabe et lokalt ejerskab til den fremtidige udvikling i Vorbasse. Samtidig skulle der udvikles et generelt koncept for lokalt samarbejde om helhedsplaner, som kan benyttes af andre lokalråd i Billund kommune. Helhedsplanen for Vorbasse skulle således kunne fungere som model-plan for andre lokalråd.

PRINCIPPER FOR ARBEJDET MED HELHEDSPLEANEN

I arbejdet med helhedsplanen er vi gået ud fra nogle enkle principper:

- **Fokusér på det der, der går godt**
- **Påskøn egen og andres indsats**
- **Find ind til det, der giver liv**
- **Lav en handlingsplan – oversæt idealerne til handling**

Vi tror på, at udvikling handler om at tage udgangspunkt i borgernes positive forestillinger om fremtiden. Vi har derfor søgt at skabe en proces, som har fokus på det ønskede resultat, frem for det der umiddelbart fremstår som problemer. Der tages udgangspunkt i borgernes gode erfaringer – og der lægges op til, at de fremtidige indsatser skal bæres igennem af de lokale borgere, som efterfølgende skal leve med resultaterne. Processen er gennemført i 5 trin, som vil her valgt at kalde 5-trinsmodellen.

HELHEDSPLEANENS RØDE TRÅD – 5-TRINSMODELLEN

HELHEDSPLEANEN BYGGER PÅ:

- **LOKALE RESSOURCER**
- **LOKAL IDENTITET**
- **LOKAL DELTAGELSE**

BYG VIDERE PÅ DET VORBASSE ALLEREDE HAR, OG DET DER GÅR GODT

Det er afgørende at bygge på det, der allerede lykkes i lokalsamfundet. Dels finder man i de gode eksempler ting, der virkelig virker lokalt, dels giver det selvtillid, motivation og tro på fremtiden, når succesen genopdages.

TAG ALTID UD GANGSPUNKT I VIDEN OM LOKALSAMFUNDETS HISTORIE.

Historien siger meget om lokalsamfundets identitet – og Vorbasse har endda en ganske særlig historie, som kan spores flere tusinde år tilbage.

Derfor startede vi arbejdet med Helhedsplanen på Vorbasse Museum og fik en grundig indføring af museumsinspektøren John Rendboe.

De historiske input har givet vigtige data til Helhedsplanen.

HVORDAN KAN VI ARBEJDE MED HELHEDSPLANEN

FORBEREDELSE

PLANLÆGNING OG STYRING

Når man skal i gang med at arbejde med helhedsplanen, må der nedsættes en projektgruppe, som kan stå for den overordnede planlægning og styring af projektet.

Det skal overvejes:

- Hvem er vigtige at have med?
- Hvem sætter arbejdet i gang?
- Hvem er tovholdere?
- Hvem er ansvarlige for iværksættelse af planen?
- Ressourcer?

Der skal laves en tidsplan og fastlægges væsentlige møder og milepæle:

Lav en samlet tidsplan fra begyndelsen og fastsæt eks. dato på workshop/borgermøder, så datoerne kan formidles ud i god tid.

TIDSPLAN HELHEDSPLAN VORBASSE						
2009	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni
1	1	2	3	4	5	6
2	2	3	4	5	6	7
3	3	4	5	6	7	8
4	4	5	6	7	8	9
5	5	6	7	8	9	10
6	6	7	8	9	10	11
7	7	8	9	10	11	12
8	8	9	10	11	12	13
9	9	10	11	12	13	14
10	10	11	12	13	14	15
11	11	12	13	14	15	16
12	12	13	14	15	16	17
13	13	14	15	16	17	18
14	14	15	16	17	18	19
15	15	16	17	18	19	20
16	16	17	18	19	20	21
17	17	18	19	20	21	22
18	18	19	20	21	22	23
19	19	20	21	22	23	24
20	20	21	22	23	24	25
21	21	22	23	24	25	26
22	22	23	24	25	26	27
23	23	24	25	26	27	28
24	24	25	26	27	28	29
25	25	26	27	28	29	30
26	26	27	28	29	30	31
27	27	28	29	30	31	
28	28	29	30	31		
29	29	30	31			
30	30	31				
31	31					

I Vorbasse bestod projektgruppen af 3 personer fra Billund Kommune (kommunaldirektør, udviklingskonsulent og museumsinspektør), formanden for Lokrådet deltog samt ekstern konsulent.

Vægten på kommunal deltagelse i Vorbasse hang sammen med, at Vorbasse er den første by i kommunen, som arbejder med helhedsplanen, og derfor er en model til inspiration for de øvrige lokalbyer i kommunen.

Lokalsrådsformanden var tovholder i forhold til Lokrådet, som sørgede for at samle op og inddrage Lokrådet løbende bl.a. på lokalrådsmøder. To af lokalrådsmøderne i forløbet blev udvidet til arbejdsgruppemøder, herunder træning af borgerinterview og udarbejdelse af handlingsplaner.

Aftal hvornår pressen skal informeres, og hvem der skal stå for pressemeddelelser:

VORBASSE/BILLUND KOMMUNE

Borgerne inviteres til dialog om landsbyens muligheder

Kommunen og andre landsbyer lærer af udviklingen i Vorbasse

Af Teddy Thøgersen

Lokrådet i Vorbasse vil i løbet af foråret invitere borgere, erhvervs- og kulturliv til dialog om byens fælles fremtid.

Lokrådet mener, at byen skal satse på de lokale værdier og ressourcer. Derfor opfordrer rådet de lokale borgere og andre

med viden om byen til »at gøre os alle meget klogere på Vorbasse og dens muligheder«.

Inden sommer vil lokalrådet udarbejde en helhedsplan for, hvordan byen bedst muligt udvikles. Det arbejde gik lokalrådet allerede i efteråret 2008 i gang med - sammen med Billund Kommune - at udvikle.

Lokrådet er i uge 8 og 9 startet med at interviewe borgere og repræsentanter fra institutioner, arbejdspladser, foreninger og kulturliv om byens styrker,

udviklingspotentialer og muligheder. I uge 12 og 13 gennemfører rådet interviews med nøglepersoner i Vorbasse.

Lørdag den 16. maj byder rådet borgerne til borgerworkshop om fremtidsmulighederne. Alle kommunens lokalråd er desuden inviteret til workshoppen.

Børnene skal også høres

Billund Kommunes kulturkonsulent, Charlotte Popp, har i uge 9 reserveret tid hos 7., 8., og 9.-klas-

serne i Vorbasse, hvor de unge kan give deres mening tilkende om fysiske, sociale og kulturelle udfordringer i Vorbasse. Der bliver oprettet en Facebook-gruppe, hvor de involverede klasser får mulighed for at fortælle om »Vorbasse-drømmen«, »Vorbasse-mareridt« og »Vorbasse-fremtiden«.

Under Landdistriktsprogrammet for perioden 2007-2013 har Billund Kommune fået mulighed for at støtte udarbejdelsen af en modelhelhedsplan for Vorbasse. Arbejdet med planen bliver fulgt af de øvrige lo-

kalråd i kommunen. Således bliver arbejdet i Vorbasse en model for processen i de øvrige lokalsamfund.

Herudover har Byrådet afsat midler til, at alle lokalråd kan udarbejde en helhedsplan, der indgår i den samlede kommuneplanlægning. Målet

er at styrke dialogen mellem kommunens byråd og lokalrådene om, hvordan vi får den bedst mulige kommune. Kuben Management bistår kommunen og lokalrådet med rådgivning til processen og udarbejdelse af helhedsplanen.

HVORFOR

Vi ville have borgene med fra start, og udviklingen skulle tage udgangspunkt i Vorbasses særlige identitet. Derfor ville Lokalrådet gerne træne interview som et værktøj, vi kan anvende fremover, når vi skal have belyst forskellige temaer i Vorbasse.

Formålet med interviewene var at få belyst Vorbasses styrker og udviklingsmuligheder inden for temaerne "byen og omgivelser", "sociale forhold" og "kultur" og få belyst Vorbasses ressourcer og særlige identitet ("det, som vi alle ved, men som måske er vanskeligt at sætte ord på").

Vi ønskede at:

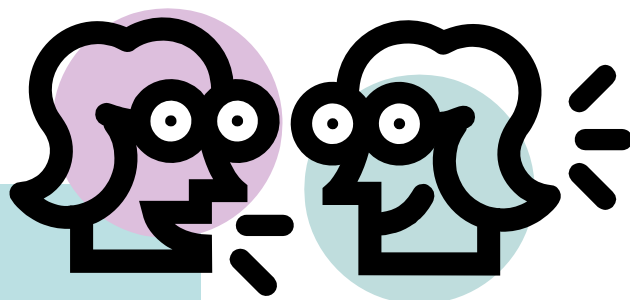
- alle i Lokalrådet skulle få ejerskab til arbejdet med helhedsplanen,
- få input til helhedsplanen,
- skabe dialog og involvering og
- skabe ambassadører for helhedsplanen

HVORDAN

Lokalrådet brugte en aften på at træne, og derefter blev man enige om, hvem der skulle interviewes og fordelte interviewopgaven. Museumsinspektøren og en udviklingskonsulent fra Billund Kommune deltog og lavede enkelte interviews.

14 personer i alt blev interviewet.

Billund Kommune stod for opsamling af samtlige interviews

PROGRAM – træning borgerinterviews

Tirsdag, den 20. januar kl. 19–22 i Vorbasse Fritidscenter

Kl. 19.00 Spørgsmål og spørgsmålstyper

Præsentation af en udviklingsmodel i 5 trin, der binder forløbet sammen og skaber den "røde tråd" fra borgerinterviews – fokusgruppeinterview – borgermøde – temagrupper.

Følgende forhold skal belyses i interviewene: de fysiske, sociale og kulturelle udfordringer – værdier og menneskelige ressourcer.

KL. 19.30 Træning af interview - 3–4 grupper á 3 personer
- at lytte nysgerrigt
- at erfare, hvilke spørgsmål der virker bedst
- at træne i at notere/opsummere fra interviewet.

KL. 21.00 Formulering af 5–10 spørgsmål til spørgerammen

KL. 21.30 Aftaler om interview
- hvem kan deltage som interviewere
- aftale om respondenter – fordeling mellem lokalråd og Billund Kommune
- aftale om deadline for, hvornår interviewene skal være gennemført.

**Træningsprogram
Borgerinterviews**

BORGERINTERVIEW

VÆRKTØJER

FASE 1

UNDERSØGELSE

Træning i spørgsmål og spørgsmålstyper:

Når man ønsker at skabe en positiv udvikling i Vorbasse, er det afgørende at stille spørgsmål, der fremmer den positive forestilling hos den, man interviewer.

Vi tog udgangspunkt i en fremgangsmåde som:

- udforsker det emne, vi taler om
- peger på ting, der skaber succes
- giver mulighed for at forestille sig fremtiden
- giver mulighed for at drøfte, hvad vi skal satse på
- giver forslag til det første skridt

Vi ville især se på, hvilke "drømme" borgerne har i Vorbasse, og hvilke gode erfaringer de har at trække på. Vi kalder fremgangsmåden 5-trins-modellen.

5 trin – modellen til interview:

1. Hvor skal vi have fokus

Hvilket område er det vigtigst at skabe udvikling inden for:

- Byen og omgivelserne?
- Det sociale område?
- Det kulturelle område?
- Hvad tror du: 1. borgerne, 2: erhvervslivet, 3: børnene, 4: folk udefra vil pege på?
- Hvor kan vi skabe størst effekt?

2. Undersøge vores erfaringer - Hvornår lykkes det?

Hvad er de bedste erfaringer med en positiv udvikling i Vorbasse? (socialt/kulturelt/fysisk)

- Hvad er de bedste erfaringer med et positivt samarbejde omkring Vorbasse?
- Hvad er det, vi gør der?
- Hvad skete der?
- Hvad gjorde det til noget særligt? (f.eks. organiseringen, samarbejdet, resultatet???)
- Er der erfaringer, der kan bruges andre steder?

3. Forestil dig fremtiden - Hvor vil vi gerne hen?

Når der om 5 år er sket en positiv udvikling i Vorbasse - hvad er der så sket? - Hvordan ser det ud?

Beskriv så konkret som muligt:

- Hvem gør hvad?
- Hvilke forbedringer er der sket? - For borgerne – For andre?

4. Hvad er vores målsætninger?

- Hvad skal vi satse på?
- Hvad er realistisk?
- Hvad får vi mest ud af?

5. Tal om handlinger - Hvad skal være det næste skridt (socialt/kulturelt/fysisk)?

- Hvad skal der gøres?
- Hvilke handlinger?
- Af hvem?

Lokalrådet trænede 5-trins modellen

BORGERINTERVIEW

VÆRKTØJER

FASE 1

UNDERSØGELSE

Lokalrådet udarbejdede deres egen spørge-guide med udgangspunkt i 5-trinsmodellen.

LOKALRÅDETS SPØRGE-GUIDE

Fysiske forhold:

Natur
Kulturarv - bygninger
Trafik
Stisystemer
Erhverv

- Hvordan her ser ud?
- Når vi taler om den fysiske udvikling i Vorbasse – hvad synes du så det er rigtig vigtigt at sætte fokus på?
- Hvad er du rigtig stolt af i Vorbasse?
- Hvad gør Vorbasse til noget særligt - og kan vi bruge det i forhold til den fremtidige udvikling?
- Hvad er det første skridt?
- Andre kommentarer

Sociale forhold

F.eks: Sociale netværk – uformelle netværk: "kommer man hinanden ved" – kan man låne en trailer ved naboen, kan nytillflyttere "komme med"; er der god trivsel
Sociale netværk – formelle netværk – f.eks. foreningslivet
Social service – er der hvad man skal bruge i Vorbasse for alle aldersgrupper?

- Når vi taler om de sociale forhold i Vorbasse – hvad synes du der er vigtigt at sætte fokus på?
- Hvad er du rigtig stolt af omkring trivslen i Vorbasse? Hvad er det vi gør? Hvad gør det til noget særligt?
- Når vi efter 5 år har opnået en positiv udvikling omkring de sociale forhold (trivslen, service, netværk) – hvad er der så sket? Beskriv det så konkret som muligt..
- Hvor vil vi få mest ud af indsatsen? Hvad skal vi sætte på?
- Er det noget i vores erfaringer vi kan bruge til at opnå det?
- Hvad er det første skridt?
- Andre kommentarer

Kulturelle forhold – f.eks:

Værdierne i Vorbasse: vaner, handlemåder, særpræg – det lokale "kit". (Det som alle i Vorbasse ved, men som er vanskeligt at se.. – eks. Kampvalg til Menighedsrådet – det er noget særligt – hvorfor det? ELLER eks. Dobbeltheden i det løsslupne liv omkring markedet helt tilbage til middelalderen og den strenge religiøsitet – er der noget om det? ELLER udtalelsen "Det er vigtigt med medejerskab i Vorbasse – med vægt på ejerskab" – er det noget man kan genkende). De lokale Interviewere har måske andre eksempler som kan bruges.

- Nævn Events/særlige begivenheder?
- Når vi taler om kulturen i Vorbasse – hvad synes du der er vigtigt at sætte fokus på?
- Hvad er du rigtig stolt af omkring kulturen i Vorbasse? Hvad er det vi gør? Hvad gør det til noget særligt? Hvad er vigtigt at bygge videre på?
- Når vi efter 5 år har opnået en positiv udvikling omkring kulturen – hvad er der så sket? Beskriv det så konkret som muligt.. Hvor vil vi gerne hen?
- Hvor vil vi få mest ud af? Hvad skal vi sætte på?
- Er det noget i vores erfaringer vi kan bruge til at opnå det?
- Hvad er det første skridt?
- Andre kommentarer

Generelt

- Hvad synes du Vorbasse skal være kendt for? – den største attraktion/succes i Vorbasse
- Hvad tror du andre (besøgende) synes Vorbasse skal være kendt for? – Hvad vil de nævne som den største succes i Vorbasse?
- Hvad tror du besøgende ville foreslå som en positiv udvikling i Vorbasse –
- Hvad vil der så være sket om 5 år?

Træning i interviewmodellen skete ud fra 5-trinsmodellen, hvorefter spørge-guiden blev udformet i samarbejde med Lokalrådets medlemmer.

Spørgeguiden er et hjælpe-redskab til at huske at få stillet spørgsmål i alle de fem trin:

Skemaet blev ikke fulgt slavisk, da personerne, som blev interviewet, havde forskellige interesser og baggrund.

Interviewerne blev opfordret til at opsummere interviewet sammen med interview-personen, så begge parter kunne være sikre på at, det, som var blevet noteret, var rigtigt forstået.

Lokalrådets brev til interviewpersonerne

Hvad skal Vorbasse være kendt for?

Hvad er det bedste ved at bo i Vorbasse?

Når der er sket en positiv udvikling i Vorbasse om 5 år – hvad er der så sket?

Disse – og mange andre spørgsmål vil Lokalrådet gerne tale med en række borgere i Vorbasse om – og tak for at du har sagt ja til at være én af dem.

Udviklingen af byen er sat på dagsorden, og startskuddet er ca. 20 interviews á ca. 2 timers varighed som Lokalrådet gennemfører.

Formålet er at høre borgernes umiddelbare tanker om, hvad udviklingen af Vorbasse skal bygge på, men også at inddrage så mange som muligt og gøre flere interesserede i byudviklingen.

Hvad drømmer du om for Vorbasse?

Spørgsmålene vil være opdelt i 3 dele:

- den fysiske udvikling (hvordan ser her ud)
- den sociale udvikling (trivsel, netværk, service)
- udvikling af kulturen (værdierne i Vorbasse, arrangementer)

Interviewet vil være som en – forhåbentlig – hyggelig men struktureret samtale. Du behøver ikke forberede dig, men du er naturligvis velkommen til at gøre dig nogle tanker på forhånd.

Efter hvert emne vil interviewerens lave en opsamling i stikord sammen med dig. Det er vigtigt, at det er dine synspunkter og forslag, der kommer frem.

Lokalrådet indgår i en anden interviewrunde, så det handler ikke om at "blive enig" med den, man bliver interviewet af. Hvis der er emner, du ikke har så meget at sige om, kan I lade være med at gå i dybden med det emne. Brug af udtalelser fra interviewene vil blive anonymiseret, så ingen kan vide, hvem der har sagt hvad.

Alle interviewene vil til sidst blive samlet og anvendt i det videre forløb på et åbent borgermøde i marts. Du vil – sammen med alle borgere i Vorbasse – blive inviteret.

Endnu engang tak for din interesse i at være med! Vi glæder os.

Med venlig hilsen

Lokalrådet

Lokalrådsmedlemmerne af-talte selv interviewene med deres interviewpersoner.

Som supplement til den mundtlige indkaldelse blev der sendt et brev til deltagerne, som forklarede lidt om interviewets udformning, og hvad det ville blive brugt til.

For at engagere deltagerne i det efterfølgende arbejde er det vigtigt at fortælle deltagerne om sammenhængen i forløbet og gøre opmærksom på datoer for workshop eller andre møder med borgerdeltagelse.

FOKUSGRUPPER

VÆRKTØJER

FASE 1

UNDERSØGELSE

HVORFOR

Vi har i Vorbasse valgt at gennemføre to gruppeinterviews – eller såkaldte fokusgruppeinterviews. Fokusgruppeinterviewene er afholdt efter de individuelle borgerinterviews og havde til formål at samle op på eventuelle "huller" i borgerinterviewene. Derfor er spørgsmålene udformet ud fra samme 5-trins-model, som er nævnt i værktøjet Borgerinterviews. Spørgeskabelonen for møderne ses her til højre.

I Fokusgrupperne har vi haft mulighed for at spørge dybere ind til nogle af de holdninger, der er blevet fremsat i de individuelle interviews.

HVORDAN

En fokusgruppe fungerer som en struktureret samtale omkring forskellige emner. Det er muligt at udveksle synspunkter på tværs, hvorfor vi får en anden type informationer end i de individuelle interviews. Vi har fået mulighed for at nuancere vores forståelse af de temaer, vi satte til diskussion i Vorbasse.

Vi har gennemført to typer fokusgrupper:

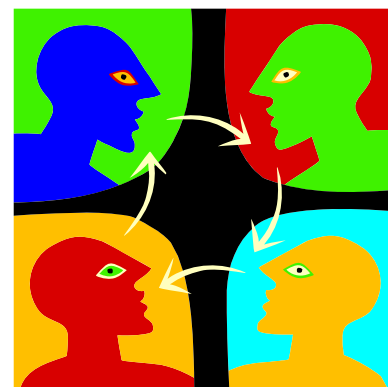
- **En gruppe bestod af Lokalrådet**
- **En gruppe var bredt sammensat med beboere i og uden for Vorbasse by, deltagere i foreninger, erhvervsrepræsentant, tilflytter mv.**

I Vorbasse blev fokusgrupperne styret af en eksterne konsulent, og som bisidder deltog en udviklingsmedarbejder fra Billund kommune. Bisidderen fulgte med i samtalen og var på den måde garant for, at spørgsmål ikke blev glemt. Samtidig sørgede kommunens medarbejder for den skriftlige opsamling.

Udover det skriftlige referat blev samtalen optaget digitalt, således at det var muligt at lytte en ekstra gang, og få helt fat i de vigtige pointer.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

En fokusgruppe kræver høj grad af styring, samtidig med at der skal udvises stor fleksibilitet. Man skal nå omkring alle de temaer, man ønsker at berøre, man skal sørge for, at alle bliver hørt, og man skal også sørge for, at forskellige holdninger opfanges og drøftes. Samtidig skal intervieweren ikke blande sig for meget, for ikke at dominere en samtale eller bremse en mening, der dannes hos deltageren. Det anbefales, at fokus-gruppeinterviews gennemføres med professionel bistand.

KØREPLAN FOR FOKUSGRUPPER – 2 timer

Indledning

Resultater fra individuelle borgerinterviews (20 min)

Fysisk udvikling: (30min)

natur, kulturarv, trafik, stisystemer, erhverv m.v.

- Hvad er I stolte af?
- Hvordan kan vi bruge det I har i en fremtidig udvikling?
- Hvor ligger udfordringen?
- Første skridt

Social og kulturel udvikling: (1 time)

socialt netværk, kommer man hinanden ved, social service, værdier og traditioner i Vorbasse – religion og marked

- Hvad gør Vorbasse til noget særligt i det vi gør?
- Hvad er der sket om 5 år?
- Hvilke erfaringer kan vi bygge videre på?
- Første skridt

Opsamling (10 min)

SUMO

VÆRKTØJER

FASE 1

UNDERSØGELSE

HVORFOR

SUMO-analyse (Styrker, **U**dviklingspotentialer, **M**uligheder, **O**bservationspunkter) er en anerkendende udgave af det, vi kender som en SWOT- analyse (styrker, svagheder, observationspunkter, trusler).

Vores grundlæggende antagelse om, at udvikling kræver en anerkendende tilgang betyder, at vi ønsker en positiv metode til at systematisere udsagn.

HVORDAN

Vi har præsenteret modellen for borgere, som er blevet interviewet, og vi har fået skemaer retur, som har suppleret resultaterne fra interviewrunden. Vi har også brugt skemaerne til at systematisere resultaterne fra borgerinterviewene. Det vil sige, at vi har ordnet udsagnene i forhold til overskrifterne i SUMO-skemaet.

SUMO	
Styrker	Udviklingspotentialer
Muligheder	Observationspunkter

Eksempler på skemaer

udfyldt af borgere

i Vorbasse

Styrker Fællesskab / Sammenhold Marked Fritidscenter Skolen Busforbindelser (endnu)	Udviklingspotentialer Erhverv Fritidscenter Stier
Muligheder Arbejdspladser By forskønnelse Flere butikker af forskellige slags Special klinikker / Fritidscenter	Observationspunkter Park og stier Pænere by

Styrker Godt sammenhold Fritidscenter Skolen Dag institutioner	Udviklingspotentialer Gøre det bedre for unge og ældre
Muligheder Vi har mange gode fysiske muligheder Så det er bare at benytte dem Flere arbejdspladser / Virksomheder Tandlæge og frisør	Observationspunkter Pænere hovedgade

UNGEKONTAKT - ROTERENDE IDÉUDVIKLING OG FACEBOOK

VÆRKTØJER FASE 1 UNDERSØGELSE

HVORFOR

Vi ønskede at få de unge i tale og "høre deres stemme". Vi ønskede at møde de unge, hvor de har deres gang og på en måde, som skaber kontakt.

Billund Kommunes kulturkonsulent Charlotte Popp stod for kontakten og gjorde det klart, at kontakten skulle ske på to præmisser:

- Hurtigt, spontant og "overstået"
- Uden omveje, altså i de unges egen hverdag

Der blev gennemført to metoder: Ide-cirkel og facebook

HVORDAN

Roterende idéudvikling – en workshop

Eleverne deltog klassevis i en workshop med brug af metoden: roterende idéudvikling. Ca. 100 elever deltog fra 7.–9. klasse.

Der er direkte kontakt med de unge og temperaturen kan tages mere direkte. Metoden er tidskrævende - 1 skolelektion pr. deltagende klasse.

Metoden er super god til at få de unge på banen hurtigt.

De indsamlede data bliver noteret i stikordsform som konkrete forslag til aktiviteter og ting - samt en liste over det dårlige og det gode.

Metoden viste sig at være meget anvendelig til "hurtigt" at få nedfældet nogle synspunkter og ideer. Der var 6 borde med hver et emne og en hvid papirdug på. De 6 emner var ens for alle tre årgange, men dugen blev skiftet ud for hver årgang. Alle deltog - nogle indslag var ikke så seriøse, men der var dog ikke tale om sabotage.

Metodens svaghed kan generelt være, at de spagfærdige kan blive tromlet ned af de toneangivende unge. Dette skete kun i ringe grad ved denne seance. En anden svaghed er, at alle de gentagelser, der laves på dugen, ikke kommer med i fuldt omfang ved resultatudskrivningen. Gentagelser er jo med til at give et emne valeur i forhold til det øvrige.

Facebook

Der blev oprettet en lukket gruppe i Facebook: UNG I VORBASSE. Her kunne 7.–9.-klasserne inviteres ind og bidrage i debatten om:

1. Vorbasse DRØMMEN

Hvordan tror du Vorbasse bliver i fremtiden?

2. Vorbasse MARERIDTET VorbassePLUS,

Hvordan tror du Vorbasse bliver i fremtiden?

3. Vorbasse Future

Vi leger:

Om 5 år er Vorbasse blevet et fantastisk sted.

Hvad er det, der er sket så det endte sådan:

40 unge meldte sig ind i gruppen "Ung i Vorbasse" på Facebook. De var fordelt på alle 3 klassetrin.

Metoden viste sig at været utrolig god til at opsamle de refleksioner, som den roterende idéudvikling efterlod. På Facebook sidder den enkelte unge alene eller i meget små grupper omkring en computer og bliver derfor ikke forstyrret eller forledt af andre med divergerende holdninger.

Vorbasse PLUS,

Vorbasse MINUS

Vorbasse FUNNY.

Facebookgruppens debatter blev styrede af Billund Kommunes kulturmedarbejder. Det er nødvendigt med styring for at holde fokus på facebookens formål.

Mere information: Charlotte Popp, Kulturkonsulent, Billund Kommune.

UNGEKONTAKT - ROTERENDE IDÉUDVIKLING OG FACEBOOK

VÆRKTØJER FASE 1 UNDERSØGELSE

Der kom i det afsatte tidsrum (ca. en uge) 78 indlæg (kommentarer, ideer, billeder og holdninger). Heraf blev de 9 sat uden for konkurrencen fordi de enten havde karakter af interne kommentarer de unge imellem eller var rettelser af egne indlæg (staverettelser o.s.v.). Samt enkelte useriøse.

Der var forsøg med en billeddel. Den virkede desværre ikke. Dels var det teknisk for vanskeligt at lægge billederne i de albums, som var lavet på forhånd, dels "tændte" de unge ikke på ideen. Alternativt kunne man i samarbejde med skolen sende eleverne på fotojagt.

Resultater fra Ungeinvolveringen i Vorbasse

Samarbejdet med Vorbasse Skole var fantastisk. Alle var åbne og samarbejdsvillige hele vejen igennem. Dette gælder både ledelse, medarbejdere og elever.

Samlet set er det Vorbasse Marked, der fylder mest i de unges karakteristik af Vorbasse. En ung nævner direkte at markedet er Vorbasses "varemærke". De elsker selvfølgelig den årlige fest, men de er også stolte af, at man som så lille en by kan stable det på benene år efter år. En skriver direkte, at mareridtet for ham er: "Vorbasse Marked må bare ikke gå ned, det ska` vi unge sørge for".

Derudover er mange optaget af forholdene for sporten. De roser de frivillige voksne, men er klar over, at ting lukker ned, hvis de voksne ikke gider mere. Svømmehallen bliver også nævnt meget tit. Den trænger til at blive renoveret, mener de fleste. De håber den kan blive så meget bedre, at udefrakommende vil bruge den.

Det gamle plejehjem er også genstand for opmærksomhed. Der er tilsyneladende et tilflugtssted for de unge. De antyder, at der handles med stoffer på stedet. En kalder den direkte for "pusher-borgen". Nogle unge ønskede, at bygningen blev lukket eller direkte revet ned.

Ellers er det kedsomheden, der præger de unge - nok mest dem, der ikke dyrker sport. En pige kom på facebook med en konkret ide: " Det er fedt, der er så mange frivillige, som hjælper til ved alle mulige sportsgrene, men jeg synes, vi kunne bruge et "råd" af voksne. De skulle mødes og finde på nogle aktiviteter, som vi unge kunne tage til om aftenen hvis vi har lyst. Det behøver ikke være noget stort. Måske sætte nogle poster op rundt i byen, og så kunne vi tage på løb. Eller måske bare tage en fodbold i hånden og tage os med ned på fodboldbanen. Det ville være super fedt, hvis der kom sådan et "råd"."

Skolen er de generelt glade for, men mange er voldsomt indigneret over, at der ikke er penge til ordentlige skolebøger, og at der generelt er for få ressourcer. Dette er gentaget både på dugene og i facebookgruppen. En kantine på skolen står også på ønskelisten.

Anbefaling:

Det kan overvejes at lade gruppen fortsætte som åbent kommunikationsforum for de unge i Vorbasse, samt som PLAKATSØJLE for arrangementer og tiltag i byen for, med og af de unge....

OPSAMLING INTERVIEWS

Borgerne om: BYEN OG OMGIVELSERNE (resultat af interviews)

STYRKER:

- Byen som helhed – "et smørhul" – "godt sted at bo"
- Highlights: Fritidscenter, Campingplads og Marked
- Naturen er særlig
- "Vi kan ikke klage over serviceniveauet set ift. byens størrelse"
- "Skolen har et godt ry", siger de fleste
- Erhverv og loyale medarbejdere

HVAD KAN UDVIKLES?:

- Byens hovedgade – byens ansigt – præmiering af pæne huse
- Regulering af trafikken gennem byen – "tung trafik ud af byen"
- Bymidteplan
- Bedre stisystemer for svage trafikanter
- Bredere udvalg dagligvarer

HVAD SKAL VI VÆRE OPMÆRKSOMME PÅ?

- Fokus på at bevare skole, daginstitutioner og butikker – "så byen ikke dør"
- Markedsføring af byggegrunde og erhvervsgrunde – samarbejde med kommunen om dette
- Naturens betydning i Vorbasse – "Vi har noget andre ikke har"

Borgerne om: SOCIALE FORHOLD (resultat af interviews)

STYRKER:

- God familieby med mange muligheder for hele familien
- Sammenhold og naboskab
- "I Vorbasse er vi gode til at løfte i flok"
- Gode netværk
- Ildsjæle og frivillige hjælpere
- Fantastisk godt foreningsliv – "Har folk lyst er der altid muligheder"
- Trivsel: "Det bedste ved trivslen er, at man kommer hinanden ved på tværs"

HVAD KAN UDVIKLES?:

- Velkomst-strategi overfor tilflyttere
- Bedre tilbud til ældre f.eks. motionstilbud
- Tilbud til unge, som ikke benytter sig af tilbuddene i Fritidscenteret

HVAD SKAL VI VÆRE OPMÆRKSOMME PÅ?

- At værdsætte ildsjælene
- At byde nye borgere velkommen – "nytilflyttere ser måske ikke åbenheden som indlysende"
- Unge som keder sig i Vorbasse, som ikke kan finde aktiviteter udenfor foreningstilbud
- Skolens ry og kvalitet
- Give børnene en god ballast – så de i fremtiden har lyst til at vende tilbage til Vorbasse

Borgerne om: KULTUR (resultat af interviews)

STYRKER:

- "Vorbasse = Foreningsliv"
- Markedet tegner Vorbasse indadtil og udadtil og er grobund for mange foreninger
- "Der er rigtig god opbakning til de arrangementer og tiltag, der er i Vorbasse", f.eks. på Kroen
- Godt samarbejde i foreningslivet
- De unge udvikler gode færdigheder ved at gå ind i bestyrelses- og planlægningsarbejde i foreninger
- Stærk og aktiv menighed

HVAD KAN UDVIKLES?:

- Vorbasse som oplevelsesby
- Koordinering af aktiviteter og arrangementer
- Samarbejde på tværs f.eks. om at gøre nogle ting fælles, så man kan spare på "indianernes" kræfter – "Vi er afhængige af hinanden...Derfor vigtigt at kunne lave noget fælles"
- Formidling og markedsføring af Vorbasses kulturværdier
- Fritidscenteret kan tilbyde bredere kulturtilbud – f.eks. Kunststudstilling, sangaftener m.m.

HVAD SKAL VI VÆRE OPMÆRKSOMME PÅ?

- At få bredden ind i kulturlivet – at der er tilbud til alle generationer og interesser
- At bevare biblioteket som det brede samlingssted
- Generationsskifte i foreningslivet – sørge for at nye kommer til
- "Ikke slide ressourcer unødigt – det kan skræmme nye"

OPSAMLING FASE 1

UNDERSØGELSE

Til brug for borgerworkshoppen var det nødvendigt at systematisere og forenkle resultaterne fra borgerinterviews, fokusgrupper og ungeundersøgelsen.

DOKUMENTATION:

Lokalrådet og Billund Kommune er i besiddelse af den samlede dokumentation, som består af:

- Notat – bearbejdning af borgerinterviews (udarbejdet af Billund Kommune)
- Notat – resultat af ungedialogen (udarbejdet af Billund Kommune)
- Notat – sammenfatning af interviews (udarbejdet af Kuben Management)
- Lydfiler fra 2 fokusgruppeinterviews samt notater (udarbejdet af Billund Kommune)

Materialet er ikke offentligt tilgængeligt, da interviewpersonerne skal sikres anonymitet

Borgerne om Vorbasses værdier

Ord og vendinger, som går igen når borgerne er blevet interviewet

SAMMENHOLD
NÅR DET GÆLDER STÅR VI SAMMEN
BEKYMRE OS OM HINANDEN
KOMME HINANDEN VED
MAN VED HVEM ALLE ER
VI LÅNER ALT AF HINANDEN
TOLERANCE
GENKENDELIGHED
FORSKELLIGHED ER GODT
AT YDE EN INDSATS
HJÆLPE MED AT RYDDE OP

OPSAMLING INTERVIEWS

OPSAMLING FASE 1 UNDERSØGELSE

OVERBLIK TEMAER

Som et redskab til at skabe overblik over temaer og underemner, opstillede vi et skema med de overordnede temaer: sociale og kulturelle forhold - samt temaet byen og byens omgivelser (de fysiske rammer).

Herefter opdelte vi igen efter underemner og fyldte ord ind i skemaet, som gik igen i interviewene.

Skemaet blev udarbejdet i forbindelse med planlægning af borgerworkshoppen og blev ligeledes anvendt i workshoppen – dels til at få overblik over, hvor underemnerne hørte til under de overordnede temaer, dels til at prioritere temaer.

SOCIALE OG KULTURELLE FORHOLD			BYEN OG BYENS OMGIVELSER		
Det sociale	Kulturen	Fritiden	Bymiljøet	Naturen	Erhverv & handel
Sammenhold	Foreninger	Fritidscentret	Hovedgade	Skoven	Dialog med Brugsen
God service Skoler, Daginstitutioner.v	Ildsjæle	Knudepunkt	Noget at stoppe op for	Stisystemer	Udbygge handel
Netværk	Byliv	Udvikle fritidscentret	Trafik	Camping	Erhvervsgrunde
Yde for at nyde	Markedet	Skaterbane	Forskønnelses- udvalg	Pusterum	Kroen
Familevenligby	Bykontor til foreninger	De unge	Byggegrunde Bosætning	Turforslag	Noget for at få liv i tomme lejemål
Naboskab	1-dagsturisme		P-pladser		Holde liv i små- erhverv
Samlingssted for unge			Opkøbe huse		
Velkomstfest			Branding		
			Belysning		

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Det er et stort arbejde at bearbejde resultaterne fra interviews.

I Vorbasse varetog Billund Kommunes udviklingskonsulent det meste af dette arbejde, men det er under opsamlingen, at Vorbasses identitet toner frem, og mange AHA- oplevelser dukker op. Efterhånden opdager man mønstre og sammenhænge i de mange forskellige interviews.

BORGERWORKSHOPS

VÆRKTØJER

FASE 3

DIALOG OG PRIORITERING AF TEMAER

HVORFOR

Lørdag den 25. april kl. 10.00–15.00 inviterede Vorbasse Lokalråd borgere i Vorbasse til at deltage i borgerworkshoppen om Vorbasses fremtid. Mødet blev holdt på Fritidscentret. Formålet var at trække trådene fra Vorbasses unikke historie til nutiden og arbejde med de ideer, der skal bringe Vorbasse ind i fremtiden.

Lokalrådet ønskede at præsentere resultaterne fra interview og fokusgruppemøder og ønskede at komme i dialog med alle de borgere, som havde lyst til at drøfte, hvordan vi kunne komme videre med udviklingen af vores by - på kort og på langt sigt.

HVORDAN

Indledning:

- Frits Simmelsgaard Kristensen, Vorbasse Lokalråd, fortalte om, hvordan Lokalrådet arbejdede med helhedsplanen.
- Tove Baisgaard, Billund Kommune, fortalte om formålet med helhedsplaner for landsbyer i Billund Kommune
- John Rendboe, Museet i Vorbasse, fortalte om Vorbasses historiske spor.
- Tenna Tychsen, Kuben Management, fortalte om, hvad Lokalrådet har fået at vide om Vorbasse i interviews og fokusgrupper, som blev gennemført i foråret 2009.

Workshoppen bestod af 3 dele:

Del 1: Drømme og ønsker til fremtiden: Deltagerne pegede på mange gode ønsker, som Vorbasse kan arbejde med i årene fremover. F.eks.: "Fokus på naturoplevelser" eller "Særlig indsats over for unge" eller "Etablering af et Hærvejscenter"

Del 2: Fokus på temaer: Deltagerne pegede på de temaer, som man synes var vigtige at arbejde med i nærmeste fremtid f.eks. "Bosætning", "Fælles foreningsbase", "Hovedgaden", "Cykelstier", "Unge", "Skole- og institutioner", "Bred vifte af tilbud" og "Bredere anvendelse af Fritidscentret".

Del 3: Ressourcer i

Vorbasse: Deltagerne valgte de temaer, som man synes var vigtige at starte med, og foreslog, hvilke ressourcer man kunne bringe i spil på området. Deltagerne så nærmere på temaerne "Foreningsindsats" og "Bosætning".

Afslutning på workshop: –

Hvordan kommer vi videre?

Deltagerne pegede på muligheden for "et første skridt" og fik tilbuddet om at arbejde videre med de valgte temaer på et tema-møde den 18. maj.

SPØRSMÅL TIL BORGERNE PÅ WORKSHOEN:

*HVAD ER VORES SÆRLIGE
VÆRDIER?*

HVAD ER VORES FYRTÅRNE?

*HVAD HAR VI AT GØRE GODT
MED?*

*- OG HVORDAN KAN VI BRUGE
VORES RESSOURCER TIL AT
GØRE VORBASSE TIL ET END-
NU BEDRE STED AT VÆRE, BE-
SØGE OG FLYTTE TIL?*

*(Igen stilles spørgsmålene med
udgangspunkt i 5-trinsmodel-
len)*

PROGRAM

- 10.00 **Velkomst og orientering om initiativet**
Frits Simmelsgaard Kristensen, Lokalrådet
- Om helhedsplaner for landsbyer i Billund**
Tove Baisgaard, Billund Kommune
- 10.20 **De historiske spor i Vorbasse**
John Rendboe, Vorbasse Museum
- 10.45 **Hvad siger borgerne?**
Tenna Tychsen, Kuben Management
- 10.45 **WORKSHOP**
- Vorbasse om 5 år?
 - Valg af temaer for udvikling i Vorbasse
- 12.30 **FROKOST**
- 13.15 **WORKSHOP FORTSAT**
- Vorbasses ressourcer
 - Hvordan kommer vi i gang
- 14.30 **Hvordan kommer vi videre**
- 14.50 **Afslutning og tak for i dag**

FREMTIDSDRØMME

AVIS

HVORFOR

På workshoppens del 1 arbejdede deltagerne med fremtidsdrømme. Formålet var at skabe energi og få kortlagt deltagernes ønsker til fremtiden i Vorbasse. Formålet var også at se, om borgerne på mødet kunne supplerende ønsker og drømme i forhold til det, vi kunne uddrage af borgerinterviews og fokusgrupper.

HVORDAN

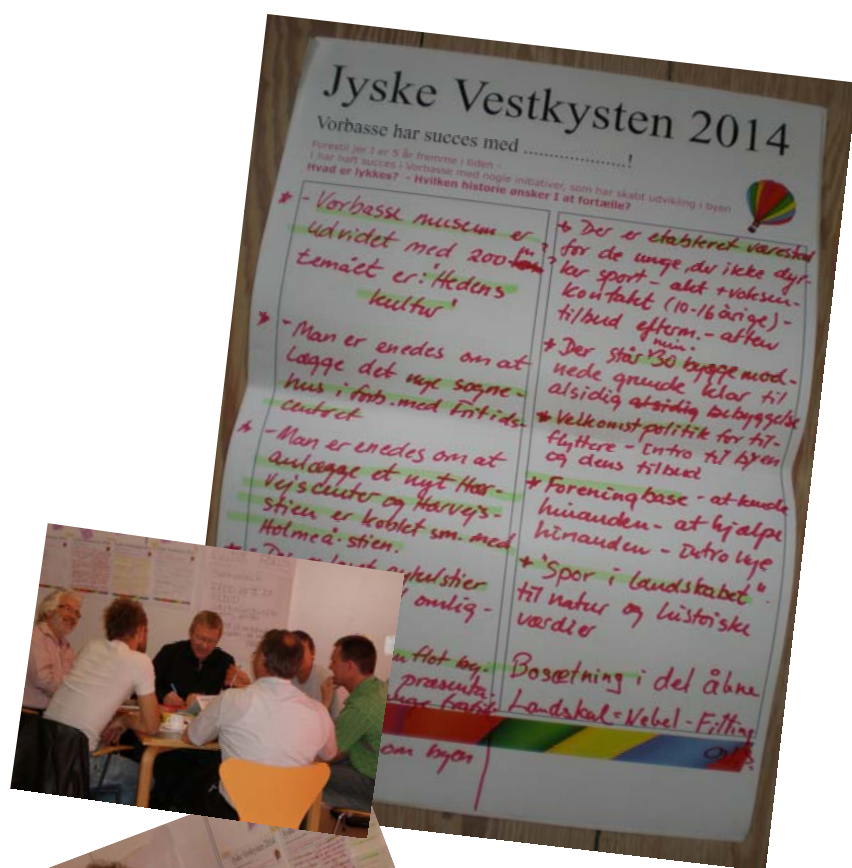
Som værktøj anvendte vi en skabelon til en avisartikel til Jyske Vestkysten 2014. Deltagerne blev bedt om at forestille sig, at de skulle skrive en avisartikel til bladet om 5 år. Deltagerne skulle fortælle, hvad Vorbasse ville have succes med om 5 år:

"Hvad vil i være stolte af er lykkedes om 5 år?"

Deltagerne arbejdede med opgaven i grupper og skrev stikord til fremtiden.

VÆRKTØJER FASE 2

DIALOG OG PRIORITERING AF TEMAER

Oftestarter et udviklingsprojekt med, at man taler om alt det, der burde gøres. Det kan sagtens være gode forslag og idéer, som kommer på bordet, men der dukker let en følelse frem af, at noget har været forsømt, og at det er en overvældende opgave, som foregår.

Hvis deltagerne i stedet fortæller om fremtiden som et sted, man allerede er, bliver det hele på en gang mere nærværende og inspirerende. Så snart noget er fortalt som om det er virkeligt, så tænker vi på det som virkeligt – og på den måde bliver historien på en vis måde selvopfyldende. Alle som prøver det, bliver overrasket over, hvor megen energi og tro på fremtiden en historie kan give.

Journalisten fra Jyske Vestkysten noterer, hvad deltagerne har skrevet på artikelbladet 2014

RESSOURCER I SPIL

VÆRKTØJER FASE 2

DIALOG OG PRIORI- TERING AF TEMAER

HVORFOR

På workshoppens del 3 arbejdede deltagerne med ressourcekortlægning. Det handler om at se muligheder! Man kender sin by, men det viser sig ofte, at man i fællesskab kan finde ressourcer, som man slet ikke kendte til i forvejen, eller som man ikke havde tænkt på som ressource.

Ressourceværktøjet hjælper til at få kortlagt ressourcer og få sat ressourcerne i system. Der er nemlig flere typer af ressourcer: grønne, gule og røde. De grønne er de lokale, som man selv råder over i Vorbasse, og som man umiddelbart kan involvere. De gule er ressourcer, der findes i området, men som kræver godkendelse af eksterne parter. De røde er ressourcer, der befinder sig uden for Vorbasse, men alligevel kan bidrage til udviklingen i Vorbasse. Det er en god ide at have overblik over sine ressourcer, så man f.eks. hurtigt kan se, hvor mange lokale/grønne ressourcer, der kan involveres i de forskellige indsatser.

Hvis man vil gøre noget ved samarbejdet mellem foreninger, handler det primært om at få de grønne ressourcer i spil. Hvis man vil ændre på trafikken på hovedgaden, skal man søge samarbejde med de røde ressourcer - f.eks. myndigheder over tid.

Grønne ressourcer

Grønne eller primære ressourcer, er ressourcer der findes i lokalområdet og som umiddelbart kan involveres, fx.:

- DEN ENKELTE BEBOER
- EN FORENING ELLER INTERESSEGRUPPE I OMRÅDET
- ET FÆLLESAREAL
- KIRKEN
- LOKALE FORRETNINGER
- LOKALE ERHVERVSDRIVENDE
- SKOLEINSPEKTØREN SOM PRIVATPERSON

Gule ressourcer

Gule eller sekundære ressourcer, er ressourcer der findes i lokalområdet, men som det kræver godkendelse fra eksterne parter at anvende:

- SKOLEN
- OFFENTLIGE ANLÆG
- BIBLIOTEKET
- KOMMUNALT ANSATTE

Røde ressourcer

Røde eller potentielle ressourcer, er ressourcer der befinder sig udenfor lokalområdet fx.:

- EN FORENING ELLER RESSOURCE I ET ANDET LOKALOMRÅDE
- KOMMUNEN
- FONDE
- VIRKSOMHEDER UDENFOR LOKALOMRÅDET
- LANDSDÆKKENDE FORENINGER

HVORDAN

På workshoppen blev deltagerne inddelt i grupper efter de temaer, man ønskede at arbejde videre med.

Dernæst gennemførte grupperne en brainstorm og fik kortlagt grønne, gule og røde ressourcer.

Når man kigger på de grønne ressourcer, kan man hurtigt vurdere, om der er "er lavt-hængende frugter" – og om der er ting, man umiddelbart kan gå i gang med.

F.eks. mente deltagerne, at man relativt hurtigt kunne komme i gang med at gøre en indsats for øget bosætning med anvendelse af bl.a. følgende ressourcer:

Grønne: Vorbasse.dk, Lokalråd, lokalguider og samarbejde med foreninger og borgerne.

Gule: Museum, skole, bibliotek.

Røde: Kommune, erhverv

HANDLINGSPLANER

TEMAMØDE

VÆRKTØJER

FASE 3

HANDLING

HVORFOR

På Workshopen blev "Bosætning" og "Foreningssamarbejde" valgt som de første to temaer, man ville arbejde med, for at sikre udviklingen i Vorbasse. Derfor havde temamødet den 18. maj 2009 til formål at udarbejde to konkrete handlingsplaner.

HVORDAN

Lokalrådet afholdt et udvidet lokalrådsmøde og opfordrede borgerne i Vorbasse til at deltage. Indkaldelsen blev annonceret på Vorbasse.dk.

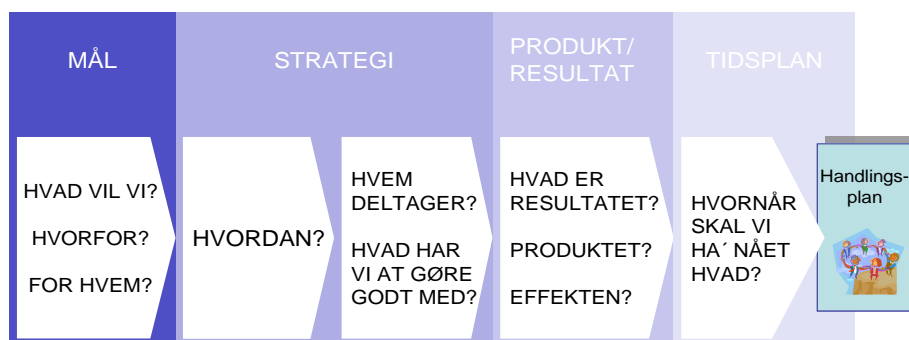
Mødet blev ledet af Kuben Management, som gav en kort introduktion til arbejdet med handlingsplanerne, hvorefter deltagerne systematisk gennemgik og udfyldte to skemaer for henholdsvis "Handlingsplan for Bosætning" og "Handlingsplan for Styrket foreningssamarbejde"

Vi tog udgangspunkt i figuren nedenfor og stillede de første spørgsmål:

- Hvorfor skal vi arbejde med en styrket bosætning?
- Hvorfor skal vi arbejde med et styrket foreningssamarbejde?

Figuren skal udfyldes fra venstre mod højre

MÅL - STRATEGI - RESULTAT/PRODUKT - TIDSPLAN - EVALUERING

Kuben Management præsenterede **FORNYELSESTRÆET** som en anden måde at forstå flowet i skemaet:

I Vorbasse blev to temaer valgt ud til en start, men Lokalrådet vil fremover anvende redskabet i arbejdet med handlingsplaner for de næste temaer, som borgerne ønsker at samarbejde om.

Skemaet er et værktøj, som hjælper til at strukturere alle de handlinger, der skal gennemføres i forbindelse med igangsætning af en indsats ... Som udgangspunkt skal man huske at spørge:

*Hvorfor?
Hvordan?
Med hvem?
Hvad er resultatet?
Hvornår?*

HANDLINGSPLANER

TEMAMØDE

VÆRKTØJER

FASE 3

HANDLING

Eksempel Handlingsplan Bosætning:

Med temagruppen satte vi fokus på nogle af de **behov** vi havde hørt om i Vorbasse – som det at styrke bosætningen.

Vi satte behovene i sammenhæng med de visioner og drømme, borgerne har for Vorbasse, ved at spørge, **HVORFOR** skal vi arbejde med bosætning.

Næste skridt var at finde strategierne ved at spørge, **HVORDAN** skal vi arbejde med bosætning, og **HVILKE RESSOURCER** har vi til rådighed.

Endelig spurgte vi, **HVAD** resultatet skulle være.

Der blev taget stilling til, **HVORNÅR** indsatserne kunne foregå og

Det det blev overvejet, **HVILKE EFFEKTER** det kunne føre til.

Skemaet er en rå udgave, som blev brugt til at skrive noter ind fra plancherne, som blev brugt på tema-møderne. Skemaet er bearbejdet i en endelig form i helhedsplanen

Mål ØGET BOSÆTNING Hvorfor?	Strategi Hvordan?	Ressourcer Med hvem?	Resultat Hvad?	Tidsplan Hvornår?	Evaluering
Fordi det er grundlag for udvikling – og fastholdelse af gode institutioner	Passe på vores "brand" - herunder skolen.	Gode aktive borgere Godt sammenhold Fritidscenter Foreningsliv	Historieinput til hjemmeside	NU Presseliste Starte folder/input Aftale med borgerjournalist Spredt info til foreninger om den gode histories værdi 2 lokalguider er klar og sættes i gang	10 grunde sælges årligt Befolkningstilvækst Maks. 15 huse til salg i Vorbasse og omegn Guiderne har haft 15 fremvisninger Positiv omtale 1 gang om ugen i pressen
Fordi vi ønsker en kontinuerlig udvikling af Vorbasse som bosætningsområde med fokus på "bløde værdier"	Fortælle den "gode historie"	Kort afstand til lufthavn Kort afstand til store byer Kort afstand til gode jobs	Granske hjemmesiden	September 09 Markedsføringsplan: Folder Fortælle den gode historie Møde Orienter firmaer	
Fordi vi ønsker at fastholde og udvikle erhvervslivet	Markedsføre os som landsbyen med de bedste faciliteter i DK	Lave grundpriser Få meget for pengene	Lokale Guider Bookes Via web	NU: Lokalrådet indkalder erhverv til møde I forbindelse med udstykning: Dialog med kommune om skiltning	
Forbi vi ønsker alternative og alsidige boligtyper/grundstørrelser	Sikre udvikling gennem lokalplan, der gir mulighed for udbygning og alsidige boligtyper	Variert natur: mellem hede og ådal	Dialog med kommune om mere aggressiv skiltning		
Fordi vi vil samle byen og skabe opbakning til bosætning – beboerne er de bedste ambassadører for Vorbasse	Fortælle, at Vorbasse er en "god" bosætningsby med fokus på familien	Gode institutioner	Gode foldere til eks. campingplads, ejendomsmæglere, markedsgæster		
		Gode lokalsamfund omkring Vorbasse, godt opland med Fitting, Almstok, Nebel og Skjoldbjerg.	Bustur for ejendomsmæglere		
		Hvem skal med?	Info arrangement for byens handlende og erhvervsdrivende		
		Vorbasse.dk, Camping, Sparekasse, Fritidscenter, Brugsen, Borgerne, Vorbasse Marked, Museet, Skolen, Virksomheder, Kro, Ejendomsmæglere, Borgerjournalist,			

VORBASSE - BYEN MED DE MANGE MULIGHEDER

VISION

Vorbasse vil være kendt som *byen med de mange muligheder* – aktiviteter, foreningsliv, natur, oplevelser, god service og nærhed til alt, hvad man behøver for at leve godt i hverdagen.

- Vi vil øge borgernes kendskab til Vorbasses kvaliteter og ressourcer
- Vi vil samarbejde om at formidle Vorbasses kvaliteter
- Vi vil samarbejde om at udvikle de fysiske, sociale og kulturelle kvaliteter i Vorbasse.
- Vi vil målrette indsatser for udvikling, som kan tiltrække endnu flere borgere til Vorbasse

Visionen skal opnås gennem en række initiativer. Initiativerne skal først og fremmest tage udgangspunkt i borgerne, men Billund Kommune, lokale foreninger, institutioner, skole og erhvervslivet skal også inddrages i samarbejdet.

